

Förordning om fiskemöjligheter i Nordostatlanten och i vissa andra vatten utanför unionen för 2022

2021/22:FPM19

Näringsdepartementet

2021-12-03

Dokumentbeteckning

COM (2021) 661

Förslag till rådets förordning om fastställande för 2022 av fiskemöjligheterna avseende vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfiskefartyg, i vissa andra vatten

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 2 november 2021 ett förslag till reglering av fiskemöjligheter för 2022 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfartyg i vissa vatten utanför unionen. Förslaget följer de principer som fastställts i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken (EU) nr 1380/2013 samt kommissionens årliga policymeddelande COM (2021) 279 från 9 juni 2021 vad gäller fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter samt associerade åtgärder för 2022.

Förslaget till förordning täcker dels de bestånd i EU:s vatten i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandenivån, dels fiskemöjligheter utanför EU som förhandlas fram i samråd med tredjeländer eller inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Liksom tidigare år saknas fiskemöjligheter för de bestånd som delas med tredje länder för vilka konsultationer pågår under hösten. Sedan Storbritanniens utträde ur unionen utgör dessa en majoritet av de fiskemöjligheter som ingår i förordningen.

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen ska sträva efter dessa mål i konsultationer med tredje

länder. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs samt att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten.

Mot denna bakgrund stödjer regeringen preliminärt den övergripande inriktningen i kommissionens förslag.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Begränsningar av fångst och fiskeansträngning fastställs årligen genom olika förordningar för Östersjön, för Svarta havet och Medelhavet, för djuphavsarter (vartannat år) och för Nordostatlanten och vissa vatten utanför unionen. Vid Jordbruks- och fiskerådet i december beslutas som regel TAC och kvoter för nästkommande år för bestånden i Nordostatlanten och i vissa vatten utanför unionen. Sedan Storbritanniens utträde delas en majoritet av fiskemöjligheterna i förordningen med länder som inte är medlemmar i EU. Beslutet föregås därför av ett omfattande förhandlingsarbete med olika tredjeländer, bland annat Storbritannien, Norge, Färöarna, Island, Grönland och Ryssland. Dessa förhandlingar omfattar bland annat kvoter för gemensamt förvaltade bestånd som torsk, sej, kolja, vitling, kummel, rödspätta, sill, makrill och blåvitling. Unionen har också fiskemöjligheter genom hållbara fiskepartnerskapsavtal och olika regionala organisationer. Resultaten från dessa förhandlingar förs succesivt in i kommissionens förslag till förordning som beslutas om i december.

Kommissionen definierade i sitt årliga meddelande om fiskemöjligheter för nästkommande år, de grundläggande principer som kommissionen avser utgå ifrån när de presenterar förslag om fastställande av maximal tillåten fångst och kvoter för 2022 samt förhandlar om dessa med tredje länder. Meddelandet diskuterades vid jordbruks- och fiskerådsmötet den 28–29 juni 2021.

Förslaget till rådets förordning om fastställande för 2022 av fiskemöjligheterna för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfiskefartyg i vissa andra vatten presenterades den 2 november 2021.

1.2 Förslagets innehåll

Sedan Storbritanniens utträde ur unionen förvaltas en majoritet av bestånden i förordningen gemensamt med tredje länder och endast 35 fiskemöjligheter utgör EU-interna bestånd (10 i Östersjön, 4 i Skagerrak/Kattegatt och 21 i

Atlanten). I förslaget framgår än så länge endast fyra förslag till fiskemöjligheter av vilka Sverige har andelar, rödspätta och torsk i Kattegatt samt havskräfta och äkta tunga i Kattegatt och Skagerrak. För de EU-interna fiskemöjligheterna bygger förslaget på kommissionens årliga policymeddelande COM (2021) 279 från 9 juni 2021, vilket bland annat innebär att kommissionen grundar sitt förslag på vetenskapliga fångstråd om fiskeridödlighetsnivåer enligt MSY. För bestånd där MSY-råd inte finns att tillgå grundar sig förslagen på försiktighetsansatsen. De fiskemöjligheter som omfattas av flerårsplaner föreslås följa intervall för MSY som fastställts i planerna. Med hänsyn till landningsskyldigheten har kommissionen även föreslagit avdrag från kvoterna för de kvantiteter som utgör undantag från landningsskyldigheten. För vissa fiskemöjligheter där Internationella havsforskningsrådet (ICES) rekommenderar att inget fiske bör ske föreslås låga nivåer för att täcka oundvikliga bifångster i kombination med tekniska bevarandeåtgärder för att undvika dessa fångster. För vissa associerade arter som förekommer i samma fångst föreslås kvoter i det lägre MSY-intervallet. Syftet med detta är att undvika att stänga ner fisket i förtid för associerade arter eftersom landningsskyldigheten innebär att samtliga fångster måste föras i land och avräknas från kvoterna. För vissa känsliga arter som vissa hajar och rockor föreslås liksom tidigare fångstförbud och att oavsiktliga fångster ska återutsättas. För ål har förordningen sedan ett antal år tillbaka innehållit en tre månaders stängningsperiod som omfattat ålfisket längs kusten samt i mynningar till vattendrag.

För de fiskemöjligheter för bestånd som delas med tredje länder och för vilka förhandlingar pågår, ska kommissionen, enligt meddelandet och enligt den gemensamma fiskeripolitiken, sträva efter överenskommelser i linje med de principer som EU tillämpar för de interna bestånden. Ett flertal fiskemöjligheter som förhandlas med tredjeländer står således än så länge angivna som pro memoria (det vill säga uppgift saknas).

För fiskemöjligheter som EU erhåller genom hållbara fiskepartnerskapsavtal samt inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisation följer förslaget de överenskommelser som ingåtts under året.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik är ett fullständigt harmoniserat politikområde.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga nya direkta budgetära konsekvenser för statsbudgeten. Förslaget bedöms inte heller få några nya ekonomiska följder på Europeiska unionens budget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk standpunkt

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Regeringen anser således att fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen som en del av ett hållbart livsmedelssystem samtidigt som det hållbara småskaliga fiskets konkurrenskraft värnas. Regeringens målsättning är därför också att åtgärderna ska vara i linje med Livsmedelsstrategin, miljökvalitetsmålen och Agenda 2030.

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att de fleråriga planerna ska tillämpas. Regeringen anser generellt att en stor obalans mellan fiskemöjligheter som naturligt förekommer i samma fångst bör undvikas samt att associerade åtgärder som tekniska regleringar är viktiga i syfte att undvika oönskade bifångster. Vad gäller bestånd för vilka den vetenskapliga rådgivningen rekommenderar noll uttag stödjer regeringen ett fortsatt generellt förbud mot riktat fiske och att endast oundvikliga bifångster tillåts.

Regeringen anser att kommissionen också bör verka för den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer i förhandlingar om fiskemöjligheter som delas med tredjeländer.

Mot denna bakgrund stödjer regeringen preliminärt den övergripande inriktningen i kommissionens förslag.

2.2 Medlemsstaternas standpunkter

Medlemsstaterna har lämnat preliminära synpunkter på kommissionens förslag i rådets förberedande organ. En majoritet av medlemsstaterna har bland annat givit uttryck för behovet av att inom de ramar som ställs i den gemensamma fiskeripolitiken undvika alltför stora svängningar i TAC mellan åren. En majoritet av MS har också understrukt vikten av att undvika att fisket stoppas i förtid på grund av att vissa arter som förekommer i ett blandfiske blir för begränsande samt vikten av att mildra negativa socio-ekonomiska konsekvenser.

Institutionerna har inte yttrat sig.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats. Regeringen beredde dock yrkesfiskets organisationer, Fiskeribranschens riksförbund, Sportfiskarna, Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden (WWF), Baltic Waters 2030, Coalition Clean Baltic (CCB), Greenpeace och Fiskesekretariatet (FISH) möjlighet att vid samrådsmöten under september 2020 yttra sig om fastställande av nästa års fiskemöjligheter.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 43.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anger att förslaget omfattas av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 3.1 d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Kommissionen anger vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Regeringen delar kommissionens bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens förslag till förordning kommer att diskuteras i rådets förberedande organ under november och december med målsättningen att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 12–13 december 2021.

4.2 Fackuttryck/termer

TAC: Total Allowable Catch; Maximal tillåten fångst

Kvot: Kvoten är den del av TAC som en medlemsstat tilldelats enligt en fast fördelningsnyckel.

MSY: Maximal hållbar avkastning.

ICES: International Council for the Exploration of the Sea/Internationella Havsforskningsrådet

